

VARFÖR AVSTÅR VI FRÅN NYHETER? OM BETYDELSEN AV BETALVÄGGAR, MEDIEMISSTRO OCH ÖVERBELASTNING

ULRIKA ANDERSSON

Sammanfattning

I en tid då nyheter är mer tillgängliga än någonsin väljer många ändå att avstå från dem. Varför är det så? Det här kapitlet söker svar på den frågan med utgångspunkt i 2025 års nationella SOM-undersökning. Resultaten visar att det inte finns någon enkel förklaring. Människor avstår från nyheter av flera olika skäl. Inte sällan är det en fråga om tillgång, där betalväggar gör att nyheter inte går att nå. Det handlar också om upplevelsen att nyheterna inte är opartiska och tillförlitliga. Likaså är det en fråga om ork, där negativt innehåll, informationsöverflöd och känslomässig belastning gör att nyheterna upplevs som överväldigande. Att avstå från nyheter är således inte ett avgränsat problem eller ett beteende kopplat till en specifik grupp. Det är snarast ett uttryck för hur människor hanterar ett alltmer komplext informationsflöde. Det handlar inte bara om ointresse – även personer som i övrigt följer nyheter regelbundet uppper att de ibland väljer bort dem.

De senaste årtiondenas omstöpnig av medielandskapet har bidragit till ett aldrig sinande flöde av nyheter. Händelser och skeenden från (nästan) världens alla hörn kan följas hemma i soffan, på bussen eller i kön till matbutikens kassa. Den digitala infrastrukturen erbjuder en närmast oöverskådlig mängd plattformar, medier och personaliserat innehåll, där nyheter är del av ett större informationsflöde. I denna miljö har makt över vad som publiceras och uppmärksammas i viss mån förskjutits från traditionella grindvakter (gatekeepers) till användarna själva. Möjligheterna att välja mellan olika slags innehåll har ökat, likaså möjligheten att avstå från sådant som inte upplevs som relevant eller intressant.

Med förändrade mönster för när, hur och var människor kan konsumera nyheter har farhågor väckts om att de många valmöjligheterna leder till att fler riktar sin uppmärksamhet bort från nyheter, och då i synnerhet nyheter om politik och samhällsfrågor. Flera forskare har associerat låg nyhetskonsumtion med lägre nivåer av politisk kunskap (Hayes & Lawless, 2018; Shehata & Strömbäck, 2021), politiskt deltagande (Ksiazek m.fl., 2010; Edgerly m.fl., 2018) och insikt i olika samhällsfrågor (Damstra m.fl., 2023), faktorer som anses minska deras demokratiska kompetens. Den fragmenterade offentlighet som vuxit fram i spåren

av teknisk utveckling, digitalisering och individualisering förväntas därför kunna leda till ökande klyftor i engagemang, kunskap och förståelse mellan grupper som aktivt söker nyheter och grupper som orienterar sig mot annat innehåll (jfr. Van Aelst m.fl., 2017). En del forskare tycker sig också kunna peka på att det är i denna riktning som samhället rör (se t.ex. Prior, 2007; Blekesaune m.fl., 2012; Strömbäck, 2017; Newman m.fl., 2025).

I detta sammanhang har begrepp som nyhetsundvikare fått allt större uppmärksamhet (på engelska t.ex. news avoiders, news resisters, intermittents). Även om begreppet förekommer flitigt inom såväl forskningen som mediebranschen, är variationen i vad som egentligen avses med att undvika nyheter och hur utbrett detta fenomen är dock stor mellan olika undersökningar (jfr. Skovsgaard & Andersen, 2020). Vissa studier fokuserar enbart på låg exponering för nyheter och inte ett egentligt undvikande (Ksiazek m.fl., 2010; Blekesaune m.fl., 2012; Lee & Yang, 2014), andra fokuserar på tillfälliga eller selektiva former av undvikande (Trilling & Schönback, 2013; Toff & Palmer, 2019). En studie som har fått stort genomslag bland forskare och journalister är Reuters Institutes årliga *Digital News Report*, i vilken nyhetsundvikande likställs med att ofta och aktivt försöka undvika nyheter (t.ex. Newman m.fl., 2017). Undvikandet mäts i form av självskattningar av hur sällan eller ofta människor uppger att detta sker. Med detta mått uppskattas omkring 20 procent av den svenska befolkningen aktivt välja bort nyheter, vilket är att betrakta som en låg andel relativt det globala snittet på cirka 40 procent (Newman m.fl., 2017; Newman m.fl., 2023).

Trots att nyhetsundvikande ofta beskrivs som en växande trend finns det få studier som har studerat förändringar över tid. Det finns också relativt färsk forskning som nyanserar denna bild. Dessa indikerar att andelen som undviker nyheter, oavsett om det sker som ett aktivt val eller mer situationsbundet, möjligen inte är fullt så stor ofta antas och att förändringarna över tid är begränsade (Karlsen m.fl., 2020; Andersson, 2021). En central förklaring är att nyheter idag i stor utsträckning sprids via sociala medier, vilket innebär att även personer utan en etablerad nyhetsrutin vanligen exponeras för nyheter i sina digitala flöden (Kliger-Vilenchik m.fl., 2020; Mitchelstein m.fl., 2020). Denna typ av oavsiktlig eller slumpmässig exponering bidrar till att minska gruppen av individer som står helt utanför nyhetsflödet. Även i dessa studier varierar dock definitionen av nyhetsundvikande, och de ger begränsad vägledning kring de bakomliggande skälen till att avstå från nyheter (jfr. Palmer m.fl., 2023).

Det är mot denna bakgrund som de Bruin med kollegor (2024) argumenterar för att nyhetsundvikande bör förstås som ett mångfacetterat fenomen som kräver mer nyanserade sätt att ta sig an frågan. Det finns därför behov att flytta fokus från vilka nyhetsundvikarna är till varför människor i olika situationer avstår från nyheter (jfr. Trilling & Schönback, 2013). Först då är det möjligt att förstå nyhetsundvikandets mekanismer och hur variationen i bakomliggande skäl ser ut.

Det är också utgångspunkten för det här kapitlet om nyhetsundvikande i Sverige. Genom att analysera vilka anledningar människor anger som grund för att avstå från nyheter är förhoppningen att bidra till en mer sammanhållen förståelse av nyhetsundvikande som ett fenomen som formas av flera olika logiker.

Olika aspekter av att avstå från nyheter

Den övergripande frågan i det här kapitlet är i vilken utsträckning och varför människor avstår från nyheter. Särskilt fokus ligger på skäl kopplade till tillgång, tillförlitlighet samt upplevd belastning i vardagen. Den empiriska grunden är hämtad från 2025 års nationella SOM-undersökning där respondenterna ombads skatta hur ofta det händer att de avstår från att ta del av nyheter av olika skäl. Frågan innefattade tio alternativ och besvarades på en fyrgradig skala från ”mycket ofta” till ”aldrig” (se figur 1).¹

Urvalet av indikatorer, det vill säga anledningar att avstå, har gjorts med utgångspunkt både i resultat från tidigare forskning om människors beteenden, attityder och värderingar i relation till nyhetsjournalistik och nyhetskonsumtion, och med hänsyn till förhållanden som är typiska för samtidens mediemiljö. Såväl nationella som internationellt jämförande studier har återkommande visat att den svenska befolkningen är ett nyhetsintresserat folk sett till både nyhetskonsumtionens omfattning och människors självskattade intresse för nyheter (Hallin & Mancini, 2004; Andersson, 2018, 2025). Studier har även visat att svenskarna bär på en normativ syn på varje människas plikt att hålla sig a jour med vad som sker i samhället (Bergström, 2016, 2026; Andersson & Jervelycke Belfrage, 2022). Allmänheten uttrycker också att det på ett personligt plan är viktigt att ha koll på läget, även om informationsinhämtningen inte nödvändigtvis sker i form av nyhetskonsumtion (Bergström, 2016, 2026).

Samtidigt som intresset för nyheter har varit stort, har både nyare och äldre undersökningar visat att många upplever att nyheter i svenska medier är för negativa (Weibull, 1998, 1999; Andersson & Jervelycke Belfrage, 2022), att de kostar för mycket (Andersson, 2020), att de inte alltid är tillräckligt intressanta för att man ska orka ta del av dem (Bergström, 2016; Andersson & Jervelycke Belfrage, 2022) och att det finns brister i nyheternas opartiskhet, i synnerhet när det gäller nyheter om politik (Weibull, 1999; Andersson & Jervelycke Belfrage, 2022). Forskning har visat att faktorer likt dessa även ingår som en del i nyhetsundvikande, där exempelvis upplevelser av negativitet bidrar till att nyheter blir känslomässigt belastande snarare än informativt värdefulla (Toff & Kalogeropoulos, 2022).

Även om negativa nyheter har lyfts som både en brist och ett skäl till att avstå från nyheter (Weibull, 1999; Toff & Kalogeropoulos, 2022) har experimentella studier visat att negativt innehåll tenderar att öka nyhetskonsumtionen, exempelvis genom att negativa formuleringar i rubriker genererar fler klick (Robertson m.fl., 2023). Det pekar på ett inneboende spänningsfält mellan vad som driver upp-

märksamhet på kort sikt och vad som på längre sikt kan bidra till att människor avstår från nyheter.

Som en aspekt av nyheters del i samtidens omfattande och omedelbara flöde av information hör också informationsöverbelastning (Andersson & Jervelycke Bel-frage, 2022; Xu m.fl., 2024), ett tillstånd där individen utsätts för mer information än vad denne för stunden förmår bearbeta (jfr. Davis, 2011).

Flera av de aspekter som har nämnts här finns representerade i den enkätfråga om att avstå från nyheter, som står i fokus för det här kapitlet. Kostnads- och tillgångsaspekten mäts som betalväggars betydelse för att avstå från nyheter (se figur 1). Som en del av tillgänglighet finns också svårighetsgraden i nyheternas språk. Bristande tillförlitlighet och opartiskhet förekommer tillsammans med kritik mot faktafel och brister i beskrivningen av verkligheten. Även betydelsen av negativ innehåll, nyheternas upplevda relevans och påverkan på individens mående mäts, liksom upplevd informationsöverbelastning.

Resultaten redovisas i flera steg. Inledningsvis presenteras en övergripande bild hur stor andel av respondenterna som svarar att de ganska eller mycket ofta avstår från nyheter som följd av de skäl som anges i frågan. Därefter fördjupas analysen genom att ett urval av dessa skäl granskas mer ingående. Analysen omfattar dels enskilda alternativ, dels sammansatta mått baserade på indikatorer som empiriskt grupperar sig i särskilda dimensioner. För enskilda alternativ handlar det om tillgångsrelaterade hinder i form av betalväggar. För dimensionerna rör det sig om mediemisstro och upplevd belastning i vardagen. Dessa dimensioner analyseras vidare med hjälp av stegvisa regressionsmodeller där sociodemografiska variabler, positionering på den ideologiska vänster-högerskalan och nyhetsanvändning (hur ofta) respektive medierpertoirear (vilka medier) inkluderas. Detta förfarande möjliggör en analys av hur olika typer av förklaringar – strukturella, politiska och beteendemässiga – relaterar till varandra.

Skäl till att avstå från nyheter

Så vad berättar då 2025 års nationella SOM-undersökning om människors skäl till att avstå från nyheter? Jo, att det absolut vanligaste svaret handlar om begränsningar i tillgång, mer specifikt att nyheterna man önskar ta del av finns bakom betalväggar. I figur 1 framgår att 25 procent anger betalväggar som skäl till att man mycket ofta avstår från nyheter och ytterligare 25 procent svarar att detta sker ganska ofta. Exakt hur det går till när en person väljer bort nyheter av detta skäl framgår inte av frågan. Det kan handla om att man helt avstår från nyhetsmedier som har en hög grad av betalväggar på sin sida. Det kan också handla om att man har läst rubrik och ingress på nyhetssajtens förstasida och väljer att klicka sig vidare för att fortsätta läsa, men då möts av en sida som endast visar en begränsad del av artikeln medan resterande innehåll är dolt för den som inte har en prenumeration.

Efter betalväggar följer ett antal skäl som ligger nära varandra sett till hur stor andel som uppger att de påverkar individernas nyhetskonsumtion. Ungefär var tionde person, plus minus några procentenheter, avstår exempelvis från nyheter på grund av att de inte upplevs som opartiska, tillförlitliga eller brister i sin spegling av verkligheten. Detsamma gäller för nyheter som är för negativa, som upplevs bidra till ett alltför omfattande informationsflöde och till ett sämre mående. Om även andelen som ganska ofta avstår från nyheter räknas in så är det, utöver betalväggar, alternativen negativa nyheter, informationsöverflöd och ointressanta nyheter som utmärker sig. Ungefär var tredje person uppger att dessa anledningar mycket eller ganska ofta får dem att avstå från nyheter. Det alternativ som är minst vanligt i sammanhanget är svårighetsnivån på språket i nyheterna. Några få procent anger att språket upplevs så pass svårt att man hoppar över vissa nyheter.²

Figur 1 Skäl till att mycket ofta eller ganska ofta avstå från att ta del av nyheter, 2025 (procent)

Kommentar: Frågan löd *Hur ofta händer det att du avstår från att ta del av nyheter av följande skäl?* Svarsalternativen var *Mycket ofta*, *Ganska ofta*, *Inte särskilt ofta* samt *Aldrig*. Minsta antal svar var 1 727.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2025.

Efter denna inledande summering kommer fokus fortsättningsvis att ligga på tre dimensioner som utmärker sig antingen genom att ett specifikt skäl, såsom betalväggar, anges av en relativt stor andel av respondenterna eller att vissa alternativ

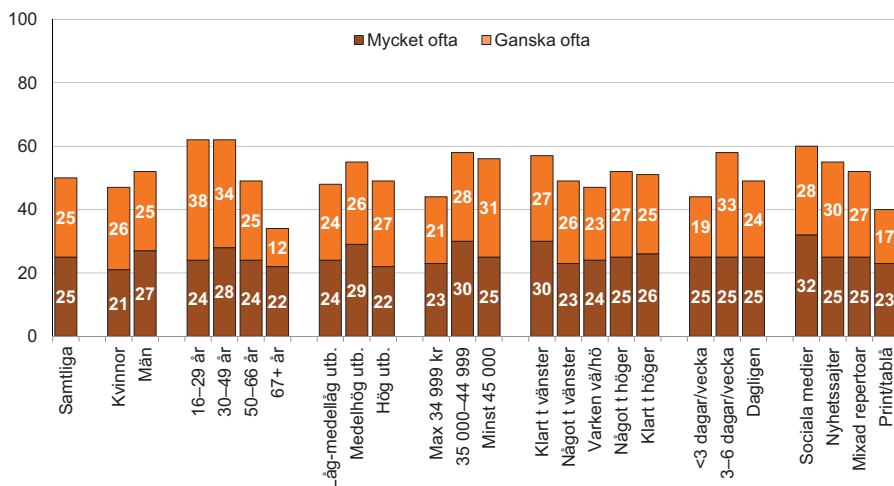
uppvisar tydliga samband med varandra. Dimensionerna i fråga knyter an till strukturella hinder, misstro och nyheters belastning i vardagen. Av de totalt tio indikatorerna kommer sju att behandlas inom ramen för dessa dimensioner (för den intresserade finns dock samtliga tio indikatorer redovisade i tabell A2 och A3 i appendix, nedbrutna efter sociodemografiska faktorer, ideologi och nyhetskonsumtion). Syftet med den följande analysen är att undersöka i vilken mån det går att urskilja mönster i hur dessa dimensioner skiljer sig åt mellan olika grupper.

Betalväggar som strukturellt hinder

Den vanligaste anledningen till att avstå från att ta del av nyheter är, som nämnts, att de nyheter som man är intresserad av kräver att man betalar för att få access. Betalväggar som skäl till nyhetsundvikande är inte specifik för någon särskild grupp, tvärtom visar resultaten att skillnaderna mellan olika sociodemografiska grupper överlag är måttliga (figur 2). Mäns svarsmönster liknar i stor utsträckning kvinnors, likaså är skillnaderna mellan olika utbildningsgrupper och ideologiska grupper mycket begränsade. Möjligen går det att utläsa en viss nivåskillnad sett till ålder och inkomst, men det gäller bara om andelen som har svarat ganska ofta inkluderas i jämförelsen. Personer som är mellan 16 och 49 år avstår i något högre utsträckning från att avstå från låsta nyheter jämfört med personer i pensionsåldern. En del av förklaringen ligger sannolikt i att den yngre delen av befolkningen är vana vid en medievardag som präglas av ett stort utbud av gratis innehåll och hög tillgång till nyhetskällor, samtidigt som de äldsta har större vana av att betala för prenumerationer.

Det går också att se en viss skillnad mellan grupper med olika ekonomiska resurser, även om mönstret precis som för ålder kan skönjas först när andelen ganska ofta-svar inkluderas. Personer med lägre månadsinkomster är något mer benägna att avstå från nyheter på grund av betalväggar jämfört med personer med högre inkomster, vilket indikerar att det inte enbart handlar om preferenser utan i viss mån också om ekonomiska förutsättningar.

Figur 2 Andel som uppger betalväggar som skäl för att avstå från nyheter, efter kön, ålder, utbildningsnivå, månadsinkomst, ideologi, nyhetskonsumtion och medierepertoar, 2025 (procent)

Kommentar: Frågan löd *Hur ofta händer det att du avstår från nyheter av följande skäl?* Svarsalternativen var *Mycket ofta*, *Ganska ofta*, *Inte särskilt ofta* samt *Aldrig*. Låg/medellåg utb. = högst gymnasieexamen eller motsvarande, medelhög = eftergymnasial utbildning utan examen från högskola/universitet, hög = examen från universitet/högskola. Månadsinkomst = personlig inkomst. Frågan om ideologi löd *Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster–högerskala. Var någonstans skulle du placera dig själv på en sådan skala?* Frågorna om nyhetskonsumtion löd *Hur ofta brukar du ta del av följande nyhetsprogram eller nyhetstjänster?; Läser eller tittar du regelbundet i någon morgontidning på papper?; Hur ofta brukar du ta del av nyheter från följande på internet eller i mobila appar?* Svarsskalan var *Dagligen, 5–6 dagar/vecka, 3–4 dagar/vecka, 1–2 dagar/vecka, Mer sällan* samt *Aldrig*. I nyhetskonsumtion ingår morgon- och kvällstidningars tryckta tidningar och nyhetssajter/-appar, nyhetsändringar och nyhetssajter/-appar från SVT, Sveriges Radio och TV4 samt nyheter i sociala medier. Nyhetsrepertoar avser typen av medier som dominerar nyhetskonsumtionen. Totalt antal svar var 1 727. Antal svar för kön var 850 (k) och 839 (m), för ålder från yngst till äldst 195, 495, 546, 463, för utbildningsnivå från lägst till högst 609, 368, 642, för inkomst från låg till hög 842, 293, 470, för ideologi från vänster till höger 175, 372, 512, 415, 189, för nyhetskonsumtion från låg till hög 110, 281, 1 308 och för medierepertoar från sociala medier till print/tablå, 90, 150, 1 165 och 262.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2025.

Även när det gäller nyhetskonsumtion och medierepertoar är andelen som mycket ofta väjer för nyheter bakom betalväggar i stort densamma oavsett hur ofta, eller sällan, man ägnar sig åt nyheter eller vilka medier som används (figur 2). När andelen som ganska ofta avstår från nyheter bakom betalväggar vägs in syns en viss skillnad hos gruppen vars medierepertoar främst präglas av traditionella medier (papper/tablå), där benägenheten att uppge betalväggar som skäl för att avstå från nyheter är mindre än i grupper vars nyhetskonsumtion huvudsakligen består av en renodlat digitalt alternativt en mixad medierepertoar. Detta mönster förklaras dock

till stor del av ålder (Pearsonkorrelation³ för ålder och traditionella medier är 0,49 med signifikans $p \leq 0,001$). Det kanske viktigaste resultatet här är emellertid att beteendet att avstå från nyheter som ligger bakom betalväggar inte är avhängigt en hög eller låg nyhetskonsumtion: även de mest högfrekventa nyhetskonsumenterna avstår från inlåsta nyheter. Det innebär att nyhetsundvikande i detta avseende inte bör förstås som ett uttryck för ett generellt ointresse för nyheter, utan snarare som ett selektivt och situationsbundet beteende som äger rum också inom ramen för en i övrigt aktiv nyhetsanvändning.

Misstro mot medier som drivande faktor bakom att avstå nyheter

En central dimension som framträder i resultaten är upplevelsen av att nyhetsjournalistiken brister i grundläggande avseenden. Det handlar framför allt om att nyheterna inte uppfattas som opartiska och tillförlitliga, och att det som tas upp i nyhetsrapporteringen inte anses spegla verkligheten.

Bland samtliga svarande uppger cirka 17 procent att de mycket ofta avstår från nyheter av minst två av de skäl som ingår i denna dimension. Andelen är dock betydligt högre bland personer som positionerar sig ideologiskt klart till höger (35 procent) än bland dem som placerar sig något till vänster (10 procent). Även nyhetskonsumtion spelar en roll: bland personer som tar del av nyheter mer sällan än fyra dagar i veckan uppgår andelen till cirka 30 procent.

Den tydliga samvariationen mellan de tre skälen innebär att de kan förstås som en sammanhållen dimension och därför har slagits samman i ett index. I den fortsatta analysen tolkas detta index som ett mått på mediemisstro⁴.

För att undersöka hur olika faktorer bidrar till att förklara benägenheten att ange mediemisstro som skäl till att avstå från nyheter genomförs stegvisa regressionsanalyser. Analysen inleds med sociodemografiska variabler, följt av ideologisk position och slutligen nyhetsanvändning. Resultaten visar att benägenheten att ange misstro som skäl till att avstå från nyheter i första hand är kopplad till ideologisk position. När vänster–höger-skalan bryts ned ytterligare framträder här dock ett mer nyanserat mönster.

Misstrorelaterade skäl är inte jämnt fördelade längs skalan, utan är särskilt koncentrerade till respondenter som placerar sig längst till höger (tabell 1). Denna grupp uppger i betydligt högre grad än andra att bristande tillförlitlighet och opartiskhet utgör skäl till att avstå från nyheter, även när sociodemografiska faktorer och nyhetsanvändning kontrolleras för. I jämförelse framstår skillnader mellan övriga ideologiska positioner som relativt begränsade.

Samtidigt är också låg nyhetskonsumtion förknippad med en ökad benägenhet att ange dessa skäl, vilket tyder på att både politisk position och grad av exponering bidrar till att forma i vilken utsträckning människor avstår från nyheter med hänvisning till bristande tillförlitlighet.

Tabell 1 Mediemisstro som skäl att avstå från nyheter, 2025 (standardiserade betakoefficienter)

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Kvinna	-0,100***	-0,078**	-0,074**
Ålder	-0,092***	-0,086***	-0,027
Låg/medellåg utbildning	0,072*	0,061*	0,060*
Medelhög utbildning	0,057*	0,047	0,045
Låg inkomst (<35 000 kr/mån)	0,009	0,021	0,007
Medel inkomst (35 000–44 999 kr/mån)	-0,002	0,008	0,006
Ideologi varken vänster eller höger		0,054*	0,046
Ideologi klart till höger		0,167***	0,167***
Låg nyhetskonsumtion (<3 dgr/vecka)			0,085***
Medel nyhetskonsumtion (3–6 dgr/vecka)			0,083***
Primär medierepertoar: sociala medier			0,080*
Primär medierepertoar: nyhets sajter			0,004*
Primär medierepertoar: print/tablå			0,002
R ² (justerad)	0,019	0,044	0,061
N			1 680

Kommentar: Dimensionen är baserad på ett index bestående av alternativen *Nyheterna är inte opartiska*, *Nyheterna är inte tillförlitliga* samt *Nyheterna stämmer inte med verkligheten*. I tabellen redovisas standardiserade regressionskoefficienter (beta). Referensgrupper är man (kön), hög utbildning, hög inkomst ($\geq 45\ 000$ kr/mån), övriga positioner på vänster-högerskalan, hög nyhetskonsumtion (dagligen) samt mixad medierepertoar. * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2025.

Emotionell och kognitiv belastning bakom att avstå nyheter

Nästa analys fokuserar på den emotionella och kognitiva belastning som nyheter för med sig hos en del människor. Omkring var tionde person uppger att en för negativ nyhetsrapportering får dem att mycket ofta undvika nyheter. Knappt en av tio avstår också från nyheter på grund av att de mår dåligt av innehållet och en lika stor andel anger att nyheter bidrar till vad som upplevs som ett redan överväldigande informationsflöde. Precis som för dimensionen mediemisstro uppvisar dessa alternativ en tydlig samvariation⁵ och de tolkas därför som ett sammanhållet mått på en belastningsdimension. Likt tidigare används här stegvisa regressioner för att undersöka hur olika faktorer bidrar till att förklara benägenheten att undvika nyheter för att de på olika sätt upplevs som belastande. Först behandlas socio-demografiska variabler, därefter position på vänster-högerskalan och avslutningsvis nyhetskonsumtion och medierepertoarer.

När det gäller nyheter som källa till emotionell och kognitiv belastning framträder ett delvis annat mönster än det som kunde ses för mediemisstro. Här är det i stället faktorer kopplade till livssituation och nyhetsanvändning som spelar en mer framträdande roll. Kvinnor och yngre personer uppger i högre grad än andra grupper att den belastning som nyheter medför i vardagen leder till att man avstår från nyheter, ett samband som kvarstår även under kontroll för nyhetsvanor. Samtidigt är även nyhetskonsumtionen som sådan tydligt relaterad till belastningsdimensionen. Personer som har en lägre nyhetskonsumtion uppvisar lägre nivåer av belastning medan högfrekventa användare i högre utsträckning anger belastning som skäl för att undvika nyheter. Belastning som motor för att avstå från nyheter är således kopplad till exponering och hur denna exponering upplevs i vardagen.

Tabell 2 Emotionell och kognitiv belastning som skäl att avstå från nyheter, 2025 (standardiserade betakoefficienter)

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Kvinna	0,214***	0,209***	0,214***
Ålder	-0,165***	-0,166***	-0,116***
Låg/medellåg utbildning	0,049	0,047	0,047
Medelhög utbildning	0,047	0,049	0,050
Låg inkomst (<35 000 kr/mån)	0,036	0,030	0,017
Medel inkomst (35 000–44 999 kr/mån)	0,022	0,022	0,021
Ideologi varken vänster eller höger		0,066**	0,054*
Ideologi klart till höger		-0,017	-0,015
Låg nyhetskonsumtion (<3 dgr/vecka)			0,118***
Medel nyhetskonsumtion (3–6 dgr/vecka)			0,096***
Primär medierepertoar: sociala medier			-0,012
Primär medierepertoar: nyhetssajter			0,039
Primär medierepertoar: print/tablå			0,027
R ² (justerad)	0,075	0,079	0,092
N			1 711

Kommentar: Dimensionen är baserad på ett index bestående av alternativen *Nyheterna är för negativa*, *Jag får för mycket information i vardagen* samt *Nyheterna får mig att må dåligt*. I tabellen redovisas standardiserade regressionskoefficienter (beta). Referensgrupper är man (kön), hög utbildning, hög inkomst ($\geq 45\ 000$ kr/mån), övriga positioner på vänster-högerskalan, hög nyhetskonsumtion (dagligen) samt mixad medierepertoar. * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2025.

Till skillnad från misstroendedimensionen har ideologisk position en betydligt mer begränsad betydelse för huruvida människor avstår från nyheter eller inte.

Visserligen går det att skönja vissa mindre skillnader, men som helhet framträder inga tydliga samband mellan individers ideologiska position och deras benägenhet att ange belastningsrelaterade anledningar till nyhetsundvikande. Till skillnad från mediemisstro, som är tydligt ideologiskt strukturerad, framstår belastning därmed som ett fenomen som i första hand är en konsekvens av hur nyheter integreras i vardagen.

Komplexa logiker bakom nyhetsundvikande

Sammantaget visar analyserna att beteendet att avstå från nyheter, eller nyhetsundvikande om man så vill, bör förstås som ett mångdimensionellt fenomen, där samma beteende kan ha olika bakomliggande orsaker. Tre övergripande logiker utkristalliserar sig bland svaren.

Den första är strukturell och rör tillgång till nyheter, där betalväggar utgör ett centralt hinder som påverkar breda grupper i befolkningen. Närmare hälften av de svarande uppger att de åtminstone ibland avstår från nyheter av detta skäl, vilket understryker att ekonomiska tillgångsbarriärer spelar en betydande roll i människors nyhetsanvändning. Detta pekar samtidigt på en spänning mellan nyhetsmediers behov av intäkter och ambitionen att nå en bred publik.

Den andra handlar om mediemisstro, där nyheter uppfattas som partiska, otillförlitliga och inte speglar verkligheten. Denna dimension är tydligt ideologiskt strukturerad och särskilt framträdande bland respondenter som placerar sig längst till höger på den politiska vänster-högerskalan. Den tredje logiken är affektiv och kognitiv och rör nyheter som en källa till belastning, där negativitet, informationsöverflöd och känslomässiga reaktioner står i centrum. Här är det i stället nyhetsanvändning och sociodemografiska faktorer, särskilt ålder och kön, som förklarar variationen.

Resultaten visar att nyhetsundvikande inte kan reduceras till en enskild förklaringsmodell eller en avgränsad grupp av individer. Snarare handlar det om olika typer av skäl som varierar i styrka mellan individer och grupper. Nyheter kan avstås därför att de inte är tillgängliga, därför att de inte upplevs som tillförlitliga, eller därför att de framstår som överväldigande. Att även högfrekventa nyhetsanvändare regelbundet avstår från nyheter understryker att undvikande snarare är en integrerad del av samtida nyhetsanvändning än dess motsats.

Resultaten har viktiga implikationer för både forskning och mediepraktik. För forskningen innebär de ett behov av att gå bortom enkla kategoriseringar av ”nyhetsundvikare” och i stället analysera de olika logiker som ligger bakom beteendet. För journalistiken innebär de att nyhetsundvikande inte kan mötas med en enhetlig strategi. Åtgärder som syftar till att öka tillgången till nyheter adresserar andra problem än insatser som handlar om att stärka förtroendet eller minska upplevelsen av belastning.

Resultaten pekar därmed på en dubbel utmaning: att hantera frågor om trovärdighet och legitimitet i en kontext där delar av publiken är kritiskt inställda till nyhetsmedier, och att samtidigt utveckla former för nyhetsproduktion som inte upplevs som överväldigande. Forskning om exempelvis lösningsorienterad (konstruktiv) journalistik visar att förändringar i innehåll och tonläge kan påverka hur nyheter upplevs, exempelvis genom att öka känslor av hopp och handlingsförmåga (McIntyre, 2019). Samtidigt varierar effekterna beroende på ämne och mottagarens förståelse (Baden m.fl., 2018), vilket understryker att sådana åtgärder inte erbjuder några enkla lösningar.

I ett bredare perspektiv aktualiserar resultaten frågan om hur människor faktiskt tar del av samhällsinformation i en tid där strukturella hinder, misstro och upplevd belastning samverkar. Samtidigt finns det skäl att nyansera föreställningen om att mer nyhetskonsumtion alltid är eftersträvänsvärt. Forskning pekar på att olika typer av nyhetskällor och konsumtionsmönster har skilda konsekvenser, vilket gör det svårt att dra entydiga slutsatser om vad som utgör en ”optimal” nivå eller form av nyhetsanvändning. Nyhetsundvikande framstår därmed inte som ett enskilt problem, utan som ett uttryck för flera samtidiga spänningar i dagens medievärld snarare än som ett entydigt problem med en entydig lösning.

Noter

- ¹ Det är på sin plats att kort reflektera över den valda svarsskalan. Precis som i Reuters Institutes *Digital News Report* (Newman m.fl., 2017; Newman m.fl., 2023), används alternativ som mycket ofta, ganska ofta, inte särskilt ofta, vilka kan uppfattas som relativt diffusa. Vad innebär det att göra något mycket ofta? För att få en uppfattning om vilken ungefärlig frekvens det handlar om gjordes 2024 ett experiment i SOM-institutets Medborgarpanel, där urvalet delades in i två grupper. Den ena gruppen fick svara på frågan med samma svarsalternativ som i figur 1 medan den andra fick använda en svarsskala med tydligare fokus på frekvens: *Dagligen, Flera gånger i veckan, Några gånger i veckan, Några gånger i månaden, Mer sällan* samt *Aldrig*. Jämförelsen visade på en god överensstämmelse mellan alternativen *Mycket ofta* och *Dagligen/Flera gånger i veckan* samt mellan alternativen *Ganska ofta* och *Någon gång i veckan*. Utfallet för båda svarsskalorna redovisas i tabell A1 i appendix. Sett till resultaten i figur 1 är en rimlig tolkning att omkring var fjärde person flera gånger i veckan aktivt avstår från eller hindras från att ta del av nyheter som kräver någon form av prenumeration eller abonnemang.
- ² SOM-undersökningarna har en underrepresentation av utrikes födda i svarsgruppen. Andelen som upplever språket som hinder för att ta del av nyheter kan därför tänkas vara något högre i befolkningen som helhet. En studie riktad till

personer som sökte asyl i Sverige hösten 2015 innehåll samma fråga och resultatet visade att 8 procent uppgav att de mycket ofta avstår från nyheter som följd av att språket i nyheterna upplevs vara för svårt. Ytterligare 23 procent svarade att de ganska ofta avstår från nyheter av detta skäl (Andersson, kommande 2026). Det ska alltså jämföras med 2 respektive 3 procent av svarsgruppen i den nationella SOM-undersökningen 2025.

- ³ Pearson-korrelation (r) visar hur starkt två variabler hänger samman och i vilken riktning. Värdet varierar mellan -1 och $+1$. Ju närmare -1 eller $+1$, desto starkare samband, medan värden nära 0 indikerar svaga samband. Ett positivt värde innebär att variablerna ökar eller minskar tillsammans, medan ett negativt värde innebär att den ena ökar när den andra minskar.
- ⁴ Dessa tre indikatorer är konceptuellt åtskilda men empiriskt nära besläktade och uppvisar en hög intern konsistens (Cronbach's $\alpha = 0,90$).
- ⁵ De två indikatorerna uppvisar en hög intern konsistens (Cronbach's $\alpha = 0,80$).

Referenser

- Andersson, U. (2018). *Svenska nyhetsvanor*. Myndigheten för press, radio och tv.
- Andersson, U. (2020). Digitala prenumerationer ökar – men vägen dit har varit lång i U. Andersson, A. Carlander & P. Öhberg (Red.), *Regntunga skyar* (s. 131–144). SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Andersson, U. (2021). Sällananvändare av nyheter. Sociala medier, politiskt intresse och tillit spelar avgörande roller. Rapport 2021:2. Medier & Demokrati, Lindholmen Science Park.
- Andersson, U. (2025). *Svenska Nyhetsvanor 2005–2024*. Mediemyndigheten.
- Andersson, U. (kommande 2026). Nya svenskar och svenska medier (preliminär titel). Medier & Demokrati, Lindholmen Science Park.
- Andersson, U., & Jervelycke Belfrage, M. (2022). I huvudet på sällananvändare. Faktorer som stöter bort och lockar i nyhetsmedier. Medier & Demokrati, Lindholmen Science Park.
- Baden, C., McIntyre, K., & Homberg, F. (2019). The impact of constructive news on affective and behavioral responses. *Journalism Studies*, 20(13), 1940–1959.
- de Bruin, K., Vliegthart, R., & Kruikemeier, S (2024). Who are they? Different types of news avoiders based on motives, values and personality traits. *Journalism Studies*, 25(12), 1404–1422.
- Bergström, A. (2016). Nyheter – både plikt och nöje. I J. Ohlsson, H. Oscarsson & M. Solevid (Red.), *Ekvilibrium* (s. 377–388). SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Bergström, A. (2026). Viktigt och intressant att hålla sig informerad. I A. Carlander, A. Ramsälv, B. Rönnerstrand & P. Öhberg (Red.), *Mot en tid som flytt* (dena volym). SOM-institutet vid Göteborgs universitet.

- Blekesaune, A., Elvestad, E., & Aalberg, T. (2012). Tuning Out the World of News and Current Affairs – An Empirical Study of Europe’s Disconnected Citizens. *European Sociological Review*, 28(1), 110–126.
- Damstra, A., Vliegenthart, R., Boomgaarden, H., Glüer, K., Lindgren, E., Strömback, J., & Tsfati Y. (2023). Knowledge and the News: An Investigation of the Relation Between News Use, News Avoidance, and the Presence of (Mis) beliefs. *The International Journal of Press/Politics*, 28(1), 29–48.
- Davis, N. (2011). Information overload, reloaded. *Bulletin of the American Society for Information Science and Technology*, 37(5), 45–49.
- Edgerly, S., Vraga, E. K., Bode, L., Thorson, K., & Thorson, E. (2018). New Media, New Relationship to Participation? *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 95(1), 192–212.
- Hallin, D. C., & Mancini, P. (2004). *Comparing Media Systems. Three Models of Media and Politics*. Cambridge University Press.
- Hayes, D., & Lawless, J. L. (2018). The Decline of Local News and Its Effects. *The Journal of Politics*, 80(1), 332–336.
- Karlsen, R., Beyer, A., & Steen-Johnsen, K. (2020). Do high-choice media environments facilitate news avoidance? A longitudinal study 1997–2016. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 64(5), 794–814.
- Kliger-Vilenchik, N., Hermida, A., Valenzuela, S., & Villi, M. (2020). Studying incidental news: Antecedents, dynamics and implications. *Journalism*, 21(8), 1023–1030.
- Ksiazek, T. B., Malthouse, E. C., & Webster, J. G. (2010). News-Seekers and Avoiders. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 54(4), 551–568.
- Lee, H., & Yang, J. (2014). Political Knowledge Gaps Among News Consumers. *International Journal of Communication*, 8, 597–617.
- McIntyre, K. (2019). Solutions Journalism: The Effects of Including Solution Information in News Stories About Social Problems*. *Journalism Practice*, 13(8), 1029–1033.
- Mitchelstein, E., Boczkowski, P. J., Tenenboim-Weinblatt, K., Hayashi, K., Villi, M., & Kliger-Vilenchik, N. (2020). Incidental on a Continuum: A Comparative Conceptualization of Incidental News Consumption. *Journalism*, 21(8), 1136–1153.
- Newman, N., Fletcher, R., Kalogeropoulos, A., Levy, D. A., & Nielsen, R. K. (2017). *Reuters Institute Digital News Report 2017*. Reuters Institute for the Study of Journalism.
- Newman, N., Fletcher, R., Eddy, K., Robertson, C. T., & Kleis Nielsen, R. (2023). *Reuters Institute Digital News Report 2023*. Reuters Institute for the Study of Journalism.
- Newman, N., Ross Arguedas, A., Robertson, C. T., Kleis Nielsen, R., & Fletcher, R. (2025). *Reuters Institute Digital News Report 2025*. Reuters Institute for the Study of Journalism.

- Palmer, R., Toff, B., & Nielsen, R. K. (2023). Examining Assumptions Around How News Avoidance Gets Defined. *Journalism Studies*, 24(6), 697–714.
- Robertson, C. E., Pröllochs, N., Schwarzenegger, K., Oärnamets, P., Van Bavel, J. J., & Feurriegel, S. (2023). Negativity drives online news consumption. *Nature Human Behaviour*, 7, 812–822.
- Prior, M. (2007). *Post-Broadcast Democracy*. Cambridge University Press.
- Shehata, A., & Strömbäck, J. (2021). Learning Political News from Social Media. *Communication Research*, 48(1), 125–147.
- Skovsgaard, M., & Andersen, K. (2020). Conceptualizing news avoidance: Towards a shared understanding of different causes and potential solutions. *Journalism Studies*, 21(4), 459–476.
- Strömbäck, J. (2017). News Seekers, News Avoiders, and the Mobilizing Effects of Election Campaigns: Comparing Election Campaigns for the National and the European Parliaments. *International Journal of Communication*, 11, 237–258.
- Toff, B., & Palmer, R. A. (2019). Explaining the Gender Gap in News Avoidance: "News-Is-for-Men" Perceptions and the Burdens of Caretaking. *Journalism Studies*, 20(11), 1563–1579.
- Toff, B., & Kalogeropoulos, A. (2022). All the News That's Fit to Ignore: How the Information Environment Does and Does Not Shape News Avoidance. *Public Opinion Quarterly*, 84(S1), 366–390.
- Trilling, D., & Schoenbach, K. (2013). Skipping Current Affairs. *European Journal of Communication*, 28(1), 35–51.
- Van Aelst, P., Strömbäck, J., Aalberg, T., Esser, F., de Vreese, C., Matthes, J., ... & Stanyer J. (2017). Political communication in a high-choice media environment: a challenge for democracy? *Annals of the International Communication Association*, 41(1), 3–27.
- Weibull, L. (1998). Innehållsbrister i dagspressen? I S. Holmberg & L. Weibull (Red.), *Opinionssamhället* (s. 255–264). SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Weibull, L. (1999). Vad menas med negativa nyheter? I S. Holmberg & L. Weibull (Red.), *Ljusnande framtid* (s. 175–189). SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Xu, J., He, Z., Guo, D., & Ding, Y. (2024). Relationship between news overload and news avoidance: A meta-analysis. *Journalism*, 27(3), 776–796.

APPENDIX

Tabell A1 Skäl till att avstå från nyheter, jämförelse av utfall för två olika svarsskalor, Medborgarpanelen 2024 (procent)

	Nyheterna:					Innehållet får mig att må dåligt	Jag får för mycket information i vardagen	Språket i nyheterna är för svårt
	finns bakom en betalvägg	är inte opartiska	är inte tillräckligt intressanta	är för negativa	är inte tillförlitliga			
<i>Grupp I</i>								
Mycket ofta	21	12	5	7	7	5	4	0
Ganska ofta	32	25	22	23	19	18	22	1
Inte särskilt ofta	29	46	48	41	56	44	44	15
Aldrig	18	17	25	29	18	33	30	84
Summa	100	100	100	100	100	100	100	100
<i>Grupp II</i>								
Dagligen	20	12	10	7	8	4	5	0
Flera gånger i veckan	19	12	11	10	9	9	9	1
Någon gång i veckan	16	15	14	12	14	12	13	1
Några gånger i månaden	11	13	7	13	13	13	12	1
Mer sällan	14	28	26	27	34	29	28	13
Aldrig	20	20	32	31	21	33	33	84
Summa	100	100	100	100	100	100	100	100

Kommentar: Frågan löd *Hur ofta händer det att du avstår från att ta del av nyheter av följande skäl?* Svarsskalorna för respektive urvalsgrupp framgår av tabellen. Minsta antal svarande var 25 567 i grupp I och 25 354 i grupp II.

Källa: SOM-institutet Medborgarpanelen 53, 2024.

Tabell A2 Skäl till att avstå från nyheter, efter kön, ålder, utbildningsnivå och månadsinkomst, 2025 (procent)

	KÖN		ÅLDER				UTBILDNINGSNIVÅ				MÅNADSINKOMST	
	Kvinnor	Män	16-29 år	30-49 år	50-66 år	67 år-	Låg/medellåg	Medelhög	Hög	Max 34 999	35 000-44 999	Minst 45 000
Nyheter finns bakom en betalvägg												
Mycket ofta	21	27	24	29	24	22	24	29	22	23	30	25
Ganska ofta	26	25	38	34	25	13	24	26	27	21	28	31
Summa Ofta	47	52	62	63	49	35	48	55	49	44	58	56
Nyheter är inte opartiska												
Mycket ofta	8	15	12	16	9	10	13	11	10	12	10	11
Ganska ofta	16	19	22	20	19	12	16	22	14	17	16	17
Summa Ofta	24	34	34	36	28	22	29	33	24	29	26	28
Nyheter är för negativa												
Mycket ofta	13	8	13	15	9	7	13	11	7	12	11	7
Ganska ofta	25	19	22	26	23	18	21	23	21	22	24	19
Summa Ofta	38	27	35	41	32	25	34	34	29	34	35	26
Jag får för mycket information i vardagen												
Mycket ofta	10	7	12	10	7	5	8	9	7	9	7	5
Ganska ofta	28	20	20	35	24	17	21	25	27	24	28	23
Summa Ofta	38	27	27	32	45	31	29	33	34	33	35	28
Nyheter är inte tillräckligt intressanta												
Mycket ofta	7	9	16	12	5	4	10	6	6	7	8	7
Ganska ofta	23	25	36	28	23	17	25	27	22	26	24	22
Summa Ofta	30	34	52	40	28	21	35	33	28	33	32	29
Innehållet i nyheterna får mig att må dåligt												
Mycket ofta	11	4	9	12	7	5	7	10	7	9	7	5
Ganska ofta	28	14	26	24	22	15	20	24	20	23	20	17
Summa Ofta	39	18	35	36	29	20	27	34	27	32	27	22
Nyheter är inte tillförlitliga												
Mycket ofta	6	11	9	10	6	9	10	9	6	9	9	6
Ganska ofta	14	17	16	17	16	12	16	17	12	15	16	14
Summa Ofta	20	28	25	27	22	21	26	26	18	24	25	20
Nyheter stämmer inte med verkligheten												
Mycket ofta	5	9	8	9	4	7	8	7	5	8	6	5
Ganska ofta	13	15	12	14	15	13	16	15	11	15	13	11
Summa Ofta	18	24	20	23	19	20	24	22	16	23	19	16
Nyheter innehåller för många faktafel												
Mycket ofta	4	6	5	5	4	6	7	4	3	6	3	3
Ganska ofta	11	15	11	15	13	12	14	13	12	14	12	13
Summa Ofta	15	21	16	20	17	18	21	17	15	20	15	16
Språket i nyheterna är för svårt												
Mycket ofta	2	2	4	1	2	3	3	1	1	3	1	0
Ganska ofta	4	3	4	4	2	3	5	1	3	5	2	1
Summa Ofta	6	5	8	5	4	6	8	2	4	8	3	1
Antal svarande	868	849	202	497	546	487	645	374	648	882	294	474

Kommentar: Frågan löd *Hur ofta händer det att du avstår från nyheter av följande skäl?* Svarsalternativen var *Mycket ofta*, *Ganska ofta*, *Inte särskilt ofta* samt *Aldrig*. Låg/medellåg utb. = högst gymnasieexamen eller motsvarande, medelhög = eftergymnasial utbildning utan examen från högskola/universitet, hög = examen från universitet/högskola. Månadsinkomst = personlig inkomst.

Fält med ljusare grå färg = ** p<0,01, fält med grå färg och tjockare text *** p<0,001.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2025.

Tabell A3 Skäl till att avstå från nyheter, efter ideologi, nyhetskonsumtion och medierepertoar, 2025 (procent)

	IDEOLOGI					NYHETS- ANVÄNDN.			MEDIE- REPERTOAR			
	Klart vänster	Något vänster	Varken väl/hö	Något höger	Klart höger	≤ 3 dgr/v	3-6 dgr/v	Dagligen	Sociala medier	Mixad	Nyhetsajt	Print/Tablå
Nyheter finns bakom en betalvägg												
Mycket ofta	30	23	24	25	26	25	25	24	24	25	25	22
Ganska ofta	27	26	23	27	25	19	33	25	32	27	30	15
Summa Ofta	57	49	47	52	51	34	58	49	56	52	56	37
Nyheter är inte opartiska												
Mycket ofta	11	6	12	9	26	20	17	10	26	11	11	10
Ganska ofta	21	12	17	17	27	17	20	17	15	19	14	15
Summa Ofta	32	18	29	26	53	37	37	27	41	30	25	25
Nyheter är för negativa												
Mycket ofta	10	7	13	9	10	31	15	8	13	13	9	12
Ganska ofta	20	21	25	23	16	22	27	21	23	24	21	23
Summa Ofta	30	28	38	32	26	53	42	29	36	37	30	35
Jag får för mycket information i vardagen												
Mycket ofta	14	6	9	6	8	17	7	8	8	7	9	7
Ganska ofta	29	21	29	21	21	24	35	23	31	25	29	21
Summa Ofta	43	27	38	27	29	41	42	31	39	32	38	28
Nyheter är inte tillräckligt intressanta												
Mycket ofta	9	2	10	7	13	20	12	6	15	6	14	5
Ganska ofta	23	24	23	24	28	25	34	22	32	25	28	16
Summa Ofta	32	26	33	31	41	45	46	28	47	31	42	21
Innehållet i nyheter får mig att må dåligt												
Mycket ofta	11	7	8	7	6	23	12	6	18	6	5	7
Ganska ofta	30	21	22	18	16	17	23	21	21	22	25	19
Summa Ofta	41	28	30	25	22	40	35	27	39	28	30	26
Nyheter är inte tillförlitliga												
Mycket ofta	8	4	10	6	19	17	11	7	18	7	8	8
Ganska ofta	16	10	16	15	24	17	15	15	13	16	13	16
Summa Ofta	24	14	26	21	43	34	26	22	31	23	21	24
Nyheter stämmer inte med verkligheten												
Mycket ofta	6	6	8	4	11	17	11	5	16	6	3	7
Ganska ofta	15	7	14	13	26	21	14	13	20	13	12	14
Summa Ofta	21	13	22	17	37	38	25	18	36	19	15	21
Nyheter innehåller för många faktafel												
Mycket ofta	4	3	6	3	9	13	6	4	9	4	3	6
Ganska ofta	12	8	15	11	24	18	18	12	24	13	11	14
Summa Ofta	16	11	21	14	33	31	24	16	33	17	14	20
Språket i nyheter är för svårt												
Mycket ofta	5	1	4	1	0	8	2	2	3	2	0	3
Ganska ofta	5	2	4	3	3	4	6	2	4	3	3	4
Summa Ofta	10	3	8	4	3	12	8	4	7	5	3	7
Antal svarande	178	378	524	420	190	114	286	1 331	90	1 165	150	262

Kommentar: Frågan löd *Hur ofta händer det att du avstår från nyheter av följande skäl?* Svarsalternativen var *Mycket ofta*, *Ganska ofta*, *Inte särskilt ofta* samt *Aldrig*. Frågan om ideologi löd *Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster–högerskala. Var någonstans skulle du placera dig själv på en sådan skala?* Frågorna om nyhetskonsumtion löd *Hur ofta brukar*

du ta del av följande nyhetsprogram eller nyhetstjänster?; Läser eller tittar du regelbundet i någon morgontidning på papper?; Hur ofta brukar du ta del av nyheter från följande på internet eller i mobila appar? Svarsskalan var Dagligen, 5–6 dagar/vecka, 3–4 dagar/vecka, 1–2 dagar/vecka, Mer sällan samt Aldrig. I nyhetskonsumtion ingår morgon- och kvällstidningars tryckta tidningar och nyhetssajter/-appar, nyhetssändningar och nyhetssajter/-appar från SVT, Sveriges Radio och TV4 samt nyheter i sociala medier. Medierepertoar avser typen av medier som dominerar nyhetskonsumtionen.

Fält med ljusare grå färg = ** $p < 0,01$, fält med grå färg och tjockare text *** $p < 0,001$.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2025.

